

14. సూర్యు ఇబ్రాహీము

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

ఇప్రాహీము ('అ.స.) ముక్క ముక్రమూ కొరకు చేసిన ప్రార్థన (ఆయత్తలు 35-41), ఈ సూర్యా రెముక్క మూల భాగం. ఇది చివరి ముక్క కాలపు సూర్యాహీలలో (10-15) ఐదవది. ఇందులో 52 ఆయత్తలు ఉన్నాయి. ఇంతాన్ ప్రకారం ఇది సూర్యా నూహీ (71) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దివ్యసందేశాలు ప్రజలను అంధకారాల నుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇతర దివ్యగ్రంథాలు తమ ప్రవక్తలపై తమ కాలపు ప్రజలకొరకు వచ్చాయి. కానీ దివ్యబ్ఖుర్తాన్ సర్వలోకాల వారి కొరకు అవతరింపజేయబడిందని, అల్లాహీ (సు.తా.) మొదటి మరియు 52వ ఆయత్తలలో వ్యక్తంచేశాడు.

అనుంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అలాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-ర. (ఇది) ఒక
దివ్యగ్రంథం. దీనిని మేము, ప్రజలను - వారి
ప్రభువు అనుమతితో - అంధకారాలనుండి
వెలుతురులోకి,¹ సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వ
స్తోత్రాలకు అర్థుడైన (అల్లాహ్) మార్గం
వైపునకు తీసుకురావటానికి, (ఉ
ముహమ్మద్!) నీచె అవతరింపజేశాము.

الرَّبِّ أَنْزَلَنَا إِلَيْنَا
النُّورَ يَأْذِنْ رَبِّهِمْ إِلَى صَرَاطِ
الْمُسْتَقِيمِ

2. అయినే అల్లాహో! ఆకాశాలలో ఉన్నదీ
మరియు భూమిలో ఉన్నదీ సర్వమూ
అయినకే చెందుతుంది! మరియు సత్య
తిరస్కారులకు కరిసచిక్క వల్ల తీవ్రమైన
దుఃఖం (వ్యధ) కలుగుతుంది.

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ

٦٣

مِنْ عَذَابِ شَدِيدٍ

3. ఎవర్తుటే పరలోక జీవితంకంటే,
 ఇహాలోక జీవితానికి అదిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి,
 (ప్రజలను) అల్లాహు మార్గం నుండి
 ఆటంకపరుస్తూ, దానిని వక్రవైనదిగా
 చూపగొరుతారో! అలాంటి వారే మార్గ
 భద్రత్తుంలో చాలాదూరం వెళ్లిపోయినపారు.

اللَّذِينَ يَسْتَحْبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ كَعَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عَوْجًا أَوْ إِيمَانًا
فِي ضَلَالٍ بَعْدِ إِعْدَادٍ

4. మరియు మేము ప్రతి ప్రవక్తను, అతని జాతివారి భాషతోనే పంపాము, అతను వారికి స్పృష్టంగా బోధించటానికి. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు మరియు తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.¹ మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకపంతుడు.

5. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసాను మా సూచన(ఆయతు)లతో పంపి: “నీ జాతివారిని అంధకారాల నుండి వెలుతురు వైపునకు తెచ్చి, వారికి అల్లాహ్ దినాలను² జ్ఞాపకం చేయించు.” అని అన్నాము. నిశ్చయంగా ఇందులో సహన శీలురకు, కృతజ్ఞాలకు ఎన్నో సూచన లున్నాయి.³

6. మూసా తన జాతివారితో ఇలా అన్నాడు: “అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి. ఆయన మీకు ఫీర్జైన్ జాతివారి నుండి విముక్తి కలిగించాడు. వారు మిమ్మల్ని తీవ్రమైన

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ
فَوْمَهُ لِيُبَيِّنَ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِإِيمَانِنَا
أَتْ أَخْرُجُ فَوَمَكَ مِنْ
الظُّلْمَةِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ
يَا تَسْمِ اللَّهُ إِنَّكَ فِي ذَلِكَ لَآتَيْتِ
لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ⁴
وَإِذَا قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوهُ
بِعَمَّةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذَا أَبْعَثْنَاكُمْ
مِنْ ءالِ فِرْعَوْنَ يَسْوُمُونَكُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ وَيَدْعُونَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ

1. ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో మరియు ఎవడు సన్మార్గంపై ఉంటాడో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు. కాబట్టి ఆయన వారిని వారి పరిస్థితులలో వదలుతాడు. అల్లాహుతా'అలా బలవంతంగా ఎవరినీ కూడా మార్గభ్రష్టులుగా గానీ, సన్మార్గులుగా గానీ చేయడు. ఇంకా చూడండి, 16:93.
2. అయ్యామిల్లాహ్: అంటే ఇస్లాయా'ల్ సంతతివారిపై అల్లాహుతా'అలా చేసిన అనుగ్రహాలు మరియు వారిపై పద్ధతిక్కలు.
3. సహనం పహించి కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారికి చాలా లాభాలుంటాయి. దైవప్రవక్త (సంఅసు) ప్రవచనం: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుని కొరక ఎట్టి పరిస్థితిని ఏర్పరచినా అది అతని మేలుకే! అతనికి కష్టాలు కలిగిస్తే, వాటిని అతడు సహించితే అతని మేలుకే! లేక అతనికి సుఖసంతోషాలు ప్రసాదిస్తే అతడు దానికి తన ప్రభువుకు కృతజ్ఞతలు చూపాలి.’ (సంహీహ్ ముస్లిం).

శిక్కలకు గురిచేస్తూ ఉండేవారు, మీ కుమారులను వధించి, మీ కుమారై (స్త్రీ)లను బ్రతుకనిచ్చే వారు.¹ మరియు అందులో మీకు, మీ ప్రభువు తరఫునుండి ఒక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది.”

7. మరియు మీ ప్రభువు ప్రకటించింది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “మీరు కృతజ్ఞాలైతే! నేను మిమ్మల్ని ఎంతో అధికంగా అనుగ్రహిస్తాను. కానీ ఒకవేళ మీరు కృతఫ్యులైతే! నిశ్చయంగా, నా శిక్క ఎంతో కఠినమైనది.”

8. మరియు మూసా ఇలా అన్నాడు: “ఒకవేళ మీరు మరియు భూమిలోనున్న వారందరూ సత్యతిరస్కారానికి పాల్గుడితే! తెలుసుకోండి నిశ్చయంగా, అల్లాహు స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వ స్తోత్రాలకు అర్థుడు.”

9. ఏమీ? పూర్వం గతించిన, ప్రజల గాఢలు మీకు చేరలేదా? నూ'హు, ఆద్ మరియు నమూద్ జాతివారి మరియు వారి తరువాత వచ్చిన వారి (గాఢలు)? వారిని గురించి అల్లాహు తప్ప మరెవ్వురూ ఎరుగరు! వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్వష్టిమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు, వారు తమ నోళ్ళలో తమ చేతులు పెట్టుకొని⁴ ఇలా

وَسَتَّحِيُونَ نِسَاءَكُمْ

وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءً مِّنْ

رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذَا تَأْذَنَ رَبُّكُمْ لَيْنَ

شَكَرَتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَيْنَ

كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابَ لَشَدِيدٍ

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي تَكُفُّرُ أَنْتُ وَمَنْ فِي

الْأَرْضِ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ لَغَنِي

عَنِّي

أَلَّا يَأْتِكُمْ بَأْوَأُ الَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكُمْ قَوْمٌ نُوحٌ وَعَادٍ

وَثَمُودٌ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ

لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَهُمْ

رُسُلُهُمْ بِالْبِيِّنَاتِ فَرَدُوا

1. చూడండి, 2:49.

2. అల్లాహుతా'అలా మీకు ప్రసాదించిన దానికి మీరు కృతజ్ఞాలైతే ఆయన మరింత ప్రసాదిస్తాడు.

3. కృతఫ్యులను అల్లాహుతా'అలా కఠినంగా శిక్కిస్తాడు.

4. చూడండి, 3:119, కోపంతో తమ చేతులను కొరుక్కుంటూ అన్నారు. (ఇమాం శాకాని, తబరీ, ర. అలైహిప్రామ్).

అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతో పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము. మరియు నిశ్చయంగా మీరు దేని వైపునక్కటే మమ్మల్ని ఆహ్వానిస్తున్నారో, దానిని గురించి మేము అందోళన కలిగించేటంత సందేహంలో పడిపున్నాము.”¹ (3/4)

10. * వారి ప్రవక్తలు (వారితో) ఇలా అన్నారు: “ఏమీ? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన, అల్లాహును గురించి (మీకు) సందేహం ఉండా? ఆయన మీ పాపాలను క్రమించటానికి మరియు మీకు ఒక నిర్దీతకాలం వరకు వ్యేవధినిప్పుటానికి మమ్మల్ని పిలుస్తున్నాడు!” వారన్నారు: “మీరు కూడా మా వంటి మానవులే, మీరు మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన (దేవాల ఆరాధన సుండి) మమ్మల్ని ఆపాలను కుంటున్నారా? అయితే సృష్టిమైన ప్రమాణం ఏదైనా తీసుకురండి.”³

11. వారి ప్రవక్తలు వారితో (ఇంకా) ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీ వంటి మానవులం మాత్రమే! కానీ అల్లాహు తన దాసులలో తాను కోరిన వారిని అనుగ్రహిస్తాడు. మరియు - అల్లాహు అనుమతిస్తేనే తప్ప - మీ కొరకు ప్రమాణం తీసుకురావటమనేది మా వశంలో లేదు. మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహు మీదనే దృఢంచుమ్మకం ఉంచుకోవాలి.”⁴

أَيْدِيهِمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا
كَفَرْنَا بِمَا أَرْسَلْنَا لَهُ وَإِنَّا لَفِي
شَكٍّ مَمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ
قالَ رَسُولُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌْ
فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَعْقِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ
وَيُؤَخِّرَ لَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمَّى
قَالُوا إِنَّا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ
أَنْ تَصْدُونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ
إِنَّا أَوْنَا فَأَتُونَا بِسُلْطَنٍ مُبِينٍ
قالَ لَهُمْ رَسُولُهُمْ إِنَّمَّا يَعْنِي
بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكُنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ عَلَيْ
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ
لَنَا أَنْ نَأْتِكُمْ بِسُلْطَنٍ إِلَّا بِإِذْنِ
اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلِيَسْتَوْكِلَ
الْمُؤْمِنُونَ¹¹

- చూడండి, 11:62 ఇదే విధమైన ఆశ్వర్యం, సాలిహు (అ.స.) యొక్క ప్రజలు సూచించారు. ప్రతి కాలపు ప్రజలు అల్లాహు (సు.తా.)ను నిరాకరించారు లేదా ఆయనకు సిథారసుదారులను లేక భాగస్థోములను కల్పించారు.
- అయ్యత సూచనలైట్ ప్రవక్తల ద్వారా చూపబడతాయి. కానీ వారు, తాము కోరిన అధ్యాత సూచనలు చూపమని కోరారు.
- చూడండి, 13:31 చివరి భాగం.
- చూడండి, 7:75 మరియు 13:43.

12. “మరియు మేము అల్లాహ్ మీద నమ్రకం ఎందుకు ఉంచుకోరాదు? వాస్తవానికి ఆయనే మాకు సన్గృహపు దారులను చూపాడు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, మీరు పెట్టే బాధలను సహనంతో భరిస్తాము. మరియు నమ్రకం గలవారు, కేవలం అల్లాహ్ మీదే దృఢ నమ్రకం ఉంచుకోవాలి!”

13. మరియు సత్యతిరస్కారులు తమ ప్రవక్తలతో అన్నారు: “మీరు మా మతంలోకి తిరిగిరాకపోతే మేము తప్పకుండా మిమ్మల్ని మా దేశంనుండి వెళ్ళగొఱ్చాము.”¹ అప్పుడు వారి ప్రభువు వారికి ఇలా దివ్యజ్ఞానం (ప్రపాతం) పంపాడు: “మేము ఈ దుర్మృగులను తప్పక నాశనం చేస్తాము.”²

14. “మరియు వారి తరువాత ఆ భూమి మీద మిమ్మల్ని నివసింపజేస్తాము.”³ ఇది, నా సాన్నిధ్యంలో నిలువటానికి (లెక్కచెప్పటానికి) భయపడే వానికి మరియు నా హెచ్చరిక (శిక్క)కు భయపడేవానికి (నా వాగ్గానం).⁴

15. మరియు వారు తీర్పుకోరారు⁵ మరియు నిర్దయుడూ,⁶ (సత్య) విరోధి అయిన ప్రతివాడూ నాశనమయ్యాడు.

وَمَا لَنَا أَلَا نَنَوَّكَلَ عَلَى اللَّهِ

وَقَدْ هَدَنَا شُبَّلَنَا

وَنَصَرَرَبَ عَلَى مَا آتَيْتَنَا

وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَسْتَوْكِلُ الْمُنَوَّكُلُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَسُولُهُمْ

لَتُخْرِجَنَّا مِنْ أَرْضِنَا أَوْ

لَعُودُبَ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ

رَهْبَمْ لَنْلِكَنَ الظَّالِمِينَ

وَلَنْسَكِنَنَكُمُ الْأَرْضَ مِنْ

بَعْدِهِمْ ذَلِلَ لِمَنْ خَافَ

مَقَامِي وَخَافَ وَعَيْدَ

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ

جَبَّارٍ عَنِيدٍ

1. చూడండి, 7:88-89 అక్కడ ఇదే ప్రశ్న మంఫబ్ ('అ.స.) ముందు పెట్టబడింది.

2. చూడండి, 37:171-173.

3. చూడండి, 21:105.

4. చూడండి, 79:40-41; మరియు 55:46.

5. ఈ కోరిక సత్యతిరస్కారులది కూడా కావచ్చ. చూడండి, 8:19,32. లేదా ప్రవక్తలది కూడా కావచ్చ. ఒకవేళ ఈ కోరిక ప్రవక్తలది అయితే: “మరియు వారు (ప్రవక్తలు తమ ప్రభువు) సహయాన్ని కోరారు. మరియు నిర్దయుడు....నాశనమయ్యాడు.” అని చదవబడుతుంది.

6. జబ్బారున్: Insolent, Compeller, Ferocious, Irresistible, బలవంతం, లేక నిర్వంధం చేసేవాడు, నిరంకుశుడు, నిర్దయుడు, కూరుడు.

16. అతని ముందు నరకం అతనికై వేచి ఉంటుంది మరియు అక్కడ సులసలకాగే చిక్కని చీములాంటి నీరు త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.¹

17. దానిని అతడు గుటకలు గుటకలుగా బలవంతంగా గొంతులోకి దింపటానికి ప్రయత్నిస్తాడు, కానీ దానిని ప్రింగలేదు. అతనికి ప్రతివైపు నుండి మరణం ఆసన్నమవుతుంది, కానీ అతడు మరణించలేదు. మరియు అతని ముందు భయంకరమైన శిక్క వేచి ఉంటుంది.

18. తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన వారి కర్మలను, తుఫాను దినమున పేనుగాలి ఎగురవేసే బూడిదతో పోల్చువచ్చు.² వారు తమ కర్మలకు ఎలాంటి ప్రతిఫలం పొందలేరు. ఇదే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోవటం.³

19. ఏమీ? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను సత్యంతో సృష్టించాడని నీకు తెలియదా?⁴ అయిన కోరితే మిమ్మల్ని నశింపజేసి, మరొక క్రొత్త సృష్టిని తేగలడు!

20. మరియు అలా చేయటం అల్లాహ్క కష్టమైనపని కాదు.

مِنْ وَرَآيْهِ، جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ

صَدِيقٌ¹⁶

يَتَجَرَّعُهُ، وَلَا يَكَادُ

يُسْيِغُهُ، وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ

كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمِيَّةٍ

وَمِنْ وَرَآيْهِ، عَذَابٌ عَلِيِّظٌ¹⁷

مَثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

أَعْنَاهُمْ كُرْمَادٌ أَشَدَّتْ بِهِ الْأَرْجُفُ فِي

يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا

كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ

الْأَصْلَلُ الْبَعِيدُ¹⁸

أَلْقَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَاءُ مِنْهُ بَكُمْ¹⁹

وَيَأْتِ مَخْلُقٍ جَدِيدٍ²⁰

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَعْزِيزٌ

1. చూడండి, 6:70.

2. సత్యతిరస్కారుల కర్మలు పునరుత్థానదినమున ఈ విధంగానే ఎగిరిపోతాయి వారికెలాంటి పుణ్యఘర్షితం దొరకదు.

3. చూడండి, 22:12 చివరి భాగంలో కూడా ఈ పలుకులే ఉన్నాయి.

4. ఇటువంటి అయత్కు చూడండి, 10:5.

5. ఈ విషయమే ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది. చూడండి, 35:16-17, 47:38, 5:54, 4:133.

21. మరియు వారందరూ అల్లాహ్ ముందు హజరుపరచబడినప్పుడు, (ఇహలోకంలో) బలహినులుగా ఉన్నవారు గొప్పవారిగా ఉన్నవారితో అంటరు: “వాస్తవానికి ప్రపంచంలో మేము మిమ్మల్ని అనుసరించాము, ఇప్పుడు మీరు మమ్మల్ని అల్లాహ్ శిక్క నుండి కాపాడటానికి ఏమైనా చేయగలరా?” వారంటారు: “అల్లాహ్ మాకు సన్నార్గం చూపి ఉంటే మేము మీకు కూడా (సన్నార్గం) చూపి ఉండేవారం. ఇప్పుడు మనం దుఃఖపడినా లేదా సహనం వహించినా అంతా ఒక్కటే! మనకిప్పుడు తప్పించుకునే మార్గం ఏదీ లేదు.”¹

22. మరియు తీర్పు జరిగిన తరువాత షైతాను (వారితో) అంటాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీకు చేసిన వాగ్గానమే సత్యమైన వాగ్గానం. మరియు నేను మీకు వాగ్గానం చేసి దానిని భంగంచేశాను. మరియు నాకు మీపై ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు; నేను కేవలం మిమ్మల్ని ఆహ్వానించాను, మీరు స్వికరించారు. కావున మీరు నన్ను నిందించకండి, మిమ్మల్ని మీరే నిందించుకోండి. నేను మీకు సహాయం చేయలేను మరియు మీరూ నాకు సహాయం చేయలేరు. ఇంతకు ముందు మీరు నన్ను (అల్లాహ్కు) సాటిగా కలిపించినదాన్ని నిశ్చయంగా, నేను

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جِمِيعًا فَقَالَ أَصْعَفْتُكُمْ
لِلَّذِينَ أَسْتَكْبِرُوا إِنَّا كَنَّا لَكُمْ
بَعْدًا فَهَلْ أَنْتُ مُغْنِونَ عَنَّا مِنْ
عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ
هَدَنَا اللَّهُ هَدَىٰ نَحْنُ كُمْ سَوَاءٌ
عَيْنَا أَجْزِعَنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ

مَحِيصٍ

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا فُضِّلَ الْأَمْرُ
إِنَّكَ اللَّهُ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَقْتُكُمْ وَمَا كَانَ
لِي عَيْنَكُمْ مِنْ شُلْطَنٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ
فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِ
وَلَوْمُوا أَنفُسَكُمْ مَا آنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُ
بِمُصْرِخِكُمْ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا
أَشَرَكَتُكُمُونِ مِنْ قَبْلُ

- ఈ: విధమైన ఆయతులకు చూడండి, 40:47-48, 7:38-39, 33:66, 68. సరకవాసులు ఒకరితోనేకరు వాదులాడుకునే దానికి, చూడండి, 34:31-33.
- చూడండి, 4:120. షైతాన్ అంటాడు నేను మిమ్మల్ని బలవంతం చేయలేదు. కేవలం వాగ్గానం చేశాను.

తిరస్కరిస్తున్నాను.”¹ నిశ్చయంగా దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

23. మరియు విశ్వసించి, సత్కార్యాలు
చేసేవారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే
స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేయబడుతుంది.
వారి ప్రభువు అనుమతితో వారక్కడ
శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారితో ఆక్కడ:
“మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ” అని
అనబడుతుంది.

24. మంచి వాట (కలిమయైత్తియ్యబ్బు)ను, అల్లాహ్ దేనితో పోల్చాడ్ మీకు తెలియదా? ఒక మేలు జాతి చెట్టుతో! దాని ప్రేళ్ళు (భూమిలో) స్థిరంగా నాటుకొని ఉంటాయి మరియు దాని శాఖలు ఆకాశాన్ని (అంటుకొంటున్నట్లు) ఉంటాయి.

25. తన ప్రభువు ఆజ్ఞతో, అది ఎల్లప్పుడూ ఫలాలను ఇస్తూ ఉంటుంది. మరియు ప్రజలు జ్ఞాపకముంచుకోవాలని అల్లాహు ఈ విధమైన ఉపమానాలు ఇస్తూ
ఉంటూడు.³

26. మరియు చడ్డ మాటను, భూమి నుండి పెల్లగింపబడిన, స్థిరత్వంలేని, ఒక చడ్డజాతి చెట్టుతో పోలు)పచ్చ!

۲۲

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّلَاةِ حَتَّى تَجْرِي مِنْ
تَحْمِلِهَا الْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا يَا ذُنْ

۲۳

أَلَمْ تَرَكِيفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةً
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَقَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

۱۴

تُؤْتَى أَكُلَّهَا كُلًّا حِينَ يَأْذِنُ
رَبِّهَا وَيُصْرِبُ اللَّهُ الْأَمَّالَ لِلْتَّائِسِ

10

وَمَثُلَ كَلْمَةٌ خَيْشَةٌ كَشَجَرَةٍ
خَيْشَةٌ أَجْتَهَتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ

ג

- పైతాను ఎన్నడూ తాను అల్లాహో (సు.తా.)కు సాచి అని అనలేదు. చూడండి, 7:20 మరియు 15:36, 39లలో పైతాన్ అన్నాడు: ‘ఓ నా ప్రభూ!....’ అని మరియు 8:48, 59:16లలో: ‘నేను అల్లాహోకు భయపడతాను....’ అని. కానీ ప్రజలకు వారి పొపకార్యాలను మంచివిగా కనిపించేట్లు చేస్తాడు. చూడండి, 6:43, 8:48, 16:63, 27:24, 29:38 పైతాన్ ఎన్నడూ తలవు తాపు అల్లాహో (సు.తా.)కు పమాముఢిగొ చెపుక్కోలేదు.

2. చూడండి, 10:10.

3. చూడండి, 39:29.

27. విశ్వసించి తమ మాటలై స్థిరంగా ఉన్నవారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ స్థిరపరుస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరినది చేస్తాడు. (7/8)

يُشَهِّدُ اللَّهُ أَلَّا يَنْبَغِي لِّلْكَوْلِ
الشَّاهِدُ فِي الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَيُبَصِّلُ اللَّهُ أَلَّا يَظْلِمُوا
وَيَقُولُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

٢٧

28. * ఏమీ? నీవు చూడలేదా (ఎరుగవా)? అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను సత్యతీరస్తారంగా మార్పిన వారిని మరియు తమ జాతి వారిని వినాశ గృహంలోకి త్రోసినవారిని -

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ كُفَّارًا وَأَحَلُوا قَوْمَهُمْ دَارَ
الْبَوَارِ

جَهَنَّمَ يَصْلُوْهَا وَيُشَكِّ
الْقَرَارُ

٢٨

29. (అంటే) నరకం! వారంతా అందులో ప్రవేశిస్తారు. మరియు అది ఎంత దుర్వారమైన నిషాసము.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنَادَا لِيُضْلِلُوا عَنْ
سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ

٢٩

30. మరియు (ప్రజలను) ఆయన మార్గం నుండి తప్పించటానికి వారు అల్లాహ్కు సమాను(అందాదు)లను కల్పించారు. వారితో అను: “మీరు (తాత్కాలికంగా) సుఖసంతోషాలను అనుభవించండి. ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా మీ గమ్యశాసనం నరకాగ్నయే!”

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَيُنِفِّعُونَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
سِرَّاً وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ
لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خَلْلٌ

٣٠

31. నా దాసులలో విశ్వసించిన వారితో నమ్రాజ్ శాపించమని మరియు మేము వారికిచ్చిన ఊపాధినుండి రహస్యంగానో, బహిరంగంగానో - బేరం జరుగటం గానీ, మిత్రుల సహాయం పొందటం గానీ సాధ్యంకాని దినం రాకపూర్వమే -¹ ఖర్చుపెట్టమని చెప్పు.

32. అల్లాహు! అయినే సృష్టి ० చాడు
 భూమ్యకాశాలను వురియు ఆకాశం నుండి నీటిని
 కురిపించి, దానినుండి మీకొరకు
 ఆహోరంగా ఫలాలను పుట్టించాడు.
 మరియు తన అజ్ఞతో, ఉదలను మీకు
 ఉపయుక్తంగా చేసి సముద్రంలో
 నడిపించాడు. మరియు నదులను
 కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు.

33. మరియు ఎదుతెగకుండా,
 నిరంతరం పయనించే సూర్య
 చంద్రులను మీకు ఉపయుక్తంగా,
 చేశాడు. మరియు రాత్రింబవళ్ళను
 కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా ఉండేటట్లు
 చేశాడు.¹

34. మరియు మీరు అడిగినదంతా
 మీకు ఇచ్చాడు. మీరు అల్లాహు
 అనుగ్రహాలను లెక్కించదలచినా
 లెక్కించజాలరు. నిశ్చయంగా
 వానవుడు దుర్మార్గుడు, కృతఫున్చుడు.

35. మరియు ఇబ్రాహిమ్ ఇలా
 ప్రార్థించిన విషయం (జ్ఞాపకం
 చేసుకోండి) ²: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ
 నగరాన్ని (మక్కాను) శాంతి నిలయంగా
 ఉంచు మరియు నన్నూ నా సంతానాన్ని
 విగ్రహారథన నుండి తపించు!

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
 وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّمَرَتِ رِزْقًا
 لِكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلَكَ
 لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ
 لِكُمُ الْأَنْهَارَ

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
 دَإِبِينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ أَيْلَهَ
 وَالنَّهَارَ

وَأَنْتَ كُمْ مِنْ كُلِّ مَا
 سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعْذُّرْ أَعْمَتَ اللَّهُ
 لَا تُحْصُو هَا إِنَّكَ أَلِنْكَ
 لَظَلُومُ كَفَّارُ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيْ أَجْعَلْ
 هَذَا الْبَلَدَ مَاءِنَا وَاجْنِبِيْ
 وَيَقِنَّ أَنَّ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

1. రాత్రింబవళ్ళను గురించి చూడండి, 10:67, 27:86 మరియు 40:61.

2. అయిత్తెలు 35-41 ఈ సూర్యా పేరును సూచిస్తున్నాయి. మరియు ఇబ్రాహిమ్ (అ.స.) ప్రార్థనను జ్ఞాపకం చేయిస్తున్నాయి.

36. “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా,
అవి అనేక వూనవులను
వూగ్దభ్రష్టులుగా చేశాయి. ఇక నా
విధానాన్ని అనుసరించేవాడు,
నిశ్చయంగా నా వాడు. మరియు ఎవడైనా
నా విధానాన్ని ఉల్లంఘిస్తే! నిశ్చయంగా,
నీవు క్షుమాశీలుడవు. అపార
కరుణాప్రదాతవు.

37. “ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి
నేను నా సంతానంలో కొందరిని నీ
పవిత్ర గృహం (కుఅబ్హా) దగ్గర పైరు
పండని, ఎండిపోయిన కొండలోయలో
నివసింపజేశాను.¹ ఓ మా ప్రభూ! వారిని
అక్కడ నమూజ్ స్థాపించటానికి
ఉంచాను. కనుక నీవు ప్రజల
హృదయాలను, వారి వైపుకు
ఆక్రమింపజేయి మరియు వారు
కృతజ్ఞాలై ఉండటానికి వారికి
జీవనోపాధిగా ఫలాలను సమకూర్చు.

38. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా,
మేము దాచేదంతా మరియు వ్యక్త
పరచేదంతా నీకు తెలుసు. మరియు
భూమిలోగానీ, ఆకాశంలోగానీ అల్లాహు
నుండి దాగిఉన్నది ఏదీ లేదు.

39. “సర్వస్తోత్రాలకు అర్థాడైన
అల్లాహు నాకు వృద్ధాప్యంలో కూడా
ఇస్నాయాల్ మరియు ఇస్నహాల్లను
ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, నా
ప్రభువు ప్రోధనలను వినేవాడు.

رَبِّ إِنَّمَا أَضْلَلْنَاهُ كَثِيرًا مِّنَ
النَّاسِ فَمَنْ تَعَنِّي فِإِنَّهُ مِنِّي وَمِنَ
عَصَابِي فَإِنَّكَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ
٢٣

رَبَّنَا إِنَّكُمْ مِّنْ ذُرَيْتِي
بِوَادٍ عَيْرٍ ذِي رَبْعٍ عِنْدَ بَيْنِكَ
الْمُرْحَمَ رَبَّنَا لَقِيمُوا الْأَصْلَوَةَ
فَاجْعَلْ أَفْعَدَةً مِّنَ النَّاسِ
تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ
الشَّمَرَتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ
٢٧

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا تَخْفِي وَمَا تُعْلِمُ
وَمَا يَعْلَمُ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
٢٨

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْلَّهِ وَهَبَ لِي عَلَيْ
الْكَبِيرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ
رَّبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ
٢٩

1. ఇస్నాయాల్ (అ.స.), అతని తల్లి హజర్ (అ.స.)లు మరియు వారి సంతతివారు.

40. “ఒ నా ప్రభూ! నన్న మరియు నా సంతతి వారిని నమ్మాజ్ స్థాపించే వారిగా చేయి.¹ ఒ మా ప్రభూ! నా ప్రార్థనను స్వీకరించు.

41. “ఓ మా ప్రభూ! నన్నా నా తల్లి దండ్రులను మరియు సమస్త విశ్వాసులను లెక్కల పరిపూరణం రోజు కమించు.”

42. మరియు ఈ దుర్గార్థుల చేప్పలనుండి అల్లాహో నిర్దక్ష్యంగా ఉన్నాడని నీవు భావించకు.² నిశ్చయంగా, ఆయన వారిని - వారి కళ్ళు, రెప్పవేయకుండా ఉండిపోయే - ఆ రోజువరకు వ్యవధినిస్తున్నాడు.

43. (ఆ రోజు) వారు తలలు పైకటి,
పరిగెత్తుతూ ఉంటారు, పై చూపులు పైనే
నిలిచి ఉంటాయి. మరియు వారు
శున్యహాదయులై ఉంటారు.

44. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) శిక్షపడే ఆ రోజు గురించి ప్రజలను నీవు హెచ్చరించు. ఆ రోజు దుర్మాగ్దం చేసిన వారు అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీ సందేశాన్ని స్వీకరించటానికి, ప్రవక్తలను అనుసరించటానికి, మాకు మరికొంత వ్యవధి నివ్యా!”³ (వారికి ఇలాంటి సమాధాన మివ్యబడుతుంది): “ఏమీ? ఇంతకు ముందు ‘మాకు వినాశం లేదు.’ అని ప్రమాణం చేసి చెప్పినవారు మీరు కాదా?

رَبِّ أَجْعَلْنِي مُقِيمَ الْأَصَلَوَةِ وَمِنْ
دُرْرِيَّةِ رَبِّنَا وَبَقِيلَ دُعَائِهِ

رَبَّنَا أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

وَلَا تَحْسَبْ بِكَ اللَّهُ غَنِيًّا عَمَّا
يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ
لِيَوْمٍ شَخَصٌ فِيهِ الْأَبْصَرُ

مُهَبِّعِينَ مُفْنِعِ رُؤُسِيْمَ لَا يَرْتَدُ

وَأَنَّدِرِ الْكَاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمْ
 الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا
 أَخِرَنَا إِلَى أَجْكَلٍ فَرِبْسٌ تُحِبُّ
 دُعَوْتَكَ وَتَسْبِعَ الرَّسُلَ أَوْنَمْ
 تَكُوُنُوا أَقْسَمُّمْ مِنْ قَلْ
 مَالَكُّمْ مِنْ زَوَالٍ ۝

1. ఇన్నిపోట్ (అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఇస్తాయాల్ సంతతి (బనీ ఇస్తాయాల్) వారు వచ్చారు. మరియు ఇస్తాయాల్ (అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఖురైషులు వచ్చారు. వారందరిలో కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధియులైన వారుండిరి.
2. దుర్గాద్వాలంబే ఇక్కడ అల్లాహ్ కు సాచి కలిగొంచిన వారు.
3. చూడండి, 6:27.

45. “మరియు తమకు తాము
అన్యాయం చేసుకున్న వారి
స్థలాలలో మీరు నివసించారు మరియు
వారితో ఎలా వ్యవహారించామో మీకు
బాగా తెలుసు మరియు మేము మీకు
ఎన్నో ఉపమానాలు కూడా ఇచ్చము.””

46. మరియు వాస్తవానికి వారు తమ
కుటు పన్నారు మరియు వారి కుటు
అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. కానీ వారి కుటు
కొండలను తమ చోటునుండి కదిలింప
గలిగేది కాదు.¹

47. కనుక అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు
చేసిన వాగ్గానాన్ని భంగపరుస్తాడని
భావించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్!
సర్వశక్తిమంతుడు,
ప్రతీకారం
తీర్చుకోగల వాడు.

48. ఈ భూమి మరొక భూమిగా
మరియు ఆకాశాలు (వేరే ఆకాశాలుగా)
వారే రోజు;² ఆ అద్వితీయుడు,
ప్రబలుడు అయిన అల్లాహ్ ముందు
అందరూ హాజరు చేయబడతారు.

49. మరియు ఆ రోజు అపరాధులను
సంకేళ్చులో, కూడచెట్టి, బంధించి
ఉంచటాన్ని నీవు చూస్తావు.

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَكِينَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَبَيْتَ
لَكُمْ كَيْفَ فَعَلَنَا بِهِمْ
وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ كَاتِبَ مَكْرُهُمْ
لِتَرْوَلْ مِنْهُ الْجِبَالُ

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدَهُ
رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو أَنْتِقَامٍ

يَوْمَ تَبَدَّلُ الْأَرْضُ عَيْرَ الْأَرْضِ
وَالْسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّبَينَ فِي الْأَصْفَادِ

1. చూడండి, 19:90-91. పై తాత్వర్యం ఇబ్రూ-కసీ'ర్ (ర'హ్మా.)గారిది. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ విధంగా కూడా బోధించారు: ‘ముఖ్యిక్ ఖురైషులు దైవప్రవక్త ము’హమ్మద్ (‘స’అస)ను చంపటానికి పన్నాగాలు పన్నారు. కానీ వారు తమ పన్నాగాలలో నెగ్గలేకపోయారు, విఫలులయ్యారు.

2. చూడండి, 20:105-107.

50. వారి వస్తోగలు ‘తారు’ (నల్లని జిడ్డు ద్రవం)తో చేయబడి ఉంటాంటు మరియు అగ్ని జ్వాలలు వారి ముఖాలను క్రముగైకొని ఉంటాంటు;

51. అల్లాహు ప్రతిపాణికి దాని కర్కుల ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి. నిశ్చయంగా, అల్లాహు లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రముడు.

52. ఇది (ఈ ఖుర్జాన్) మానవులకు ఒక సందేశం. వారు దీనితో పొచ్చరించ బధటానికి మరియు నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహు) ఒక్కడే ఆరాధ్య దైవమని వారు తెలుసుకోవడానికి మరియు బుద్ధిమంతులు గ్రహించడానికి ఇది పంపబడింది.

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرَانٍ وَّقَعْدَنِ
وَجُوهُهُمُ الْتَّازٌ

لِيَجِزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

هَذَا بَلَغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ
وَلَيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَحْدَهُ
وَلَيَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابُ